

Budapest virilisei.

Az igazoló-választmány most adta ki a székesfővárosban legtöbb adót fizető ezerkétszáz községi választó 1912. évi névjegyzékét. A mandarin-színű füzetecske igen pikáns olvasmány a figyelme-
sebben olvasók részére. Első pillantásra szembe öt-
lik, hogy hivatalosan kevés a gazdag ember Buda-
pesten s azok a milliós jövedelmek, amelyekről
klubokban, kávéházakban és zsurokban valóságos
legendák kelnek, s amelyekre a rátartósabb millio-
mosok reprezentatív magatartásukkal a társadalmi
életben oly önelégülten sejtetni engednek, az adó-
kulcs előtt határozottan nem ellenszenves óvatos-
sággal járnak el. A mai nehéz pénz- és megélhetési
viszonyok között az adóalany bizony buvócskát ját-
szik s bár az állampolgári kötelességek teljesítésé-
nek elismerésreméltó tudatában van, tartózkodik
attól, hogy az adóbevallás állampolgári kötelessé-
gének teljesítésébe lendületet vigyen be, amikor jól
tudja, hogy ezt a lendületet az állam a maga részé-
ről a jövedelmek kikutatásában fokozott mértékben
alkalmazza s ebben a törekvésében a jövő évtől
kezdve, amikor az új adótörvény életbe lép, való-
színűleg még saját magát is felül fogja mulni. Az
adóbevallás terén a passzív rezisztencia olyan ál-
lampolgári sajátosság, amelyért már az állam sem
aprehendál valami nagyon s kellő okossággal
ezt a körülményt számvetéseinél nem is hagyja
figyelmen kívül.

Ezek az előismeretek nem egészen szükségtel-
enek ahhoz, hogy a főváros viriliseit tartalmazó
fentemlitett füzetecskét élvezettel lehessen lapoz-
gatni.

Első helyen áll a legtöbb adót fizetők névsor-
ában Bachruch Károly 51.381 korona 54 fillér adó-
val, a legutolsó helyen Nagy Imre üvegkereskedő
1841 korona 38 fillérrel, ami azt jelenti, hogy még
mindig elég tekintélyes jövedelem szükséges ahhoz,
hogy az ember a virilisek névsorába bekerüljön. A
nagy adófizetők száma azonban igen csekély a fő-
városban s nem egy vidéki listához viszonyítva,
meglehetősen a színvonalon alul marad. Az 50 és
száz ezer korona közötti, sőt ezen felül is terjedő
adók vidéken nem ritkák, míg a fővárosban, amely
közgazdasági életünk gócpontja, 51.000 korona a
legmagasabb adó s ezen alul az adóösszeg nagysága
erősen sülyedő irányzatot mutat. A 40.000 koronás
szférában szintén csak egy adóalanyt találunk.
30-tól 40 ezerig terjedő adót negyven, 20-tól 30 eze-
rig terjedőt pedig mindössze tizennégyen fizetnek.
Ha figyelembe vesszük azt, hogy ezekben a szférák-
ban nyolc adó kétszeresen van számítva, akkor a

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző m. m.

Cím Budapest virilisei.

Hely

Idő

"1912"

Személy

Forrás: Pesti hírlap.

Bp.

1912 XI/19

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Helyszám

főváros igazi nagy adófizetőinek száma, akiknek
adója 20.000 koronán felül van, mindössze tizen-
kettő. Hatvannyolcan fizetnek 10—20.000, kétszáz-
harmincheten 5—10.000 korona adót, míg a legtöbb
adót fizetők zöme 5000 koronánál kevesebb adóval
van megróva.

Felette érdekesen oszlanak meg a legtöbb
adót fizetők foglalkozásuk szempontjából. Az ugy-
nevezett latainer virilisek száma 255, tehát az ösz-
ses viriliseknek szinte ötödrésze. Vezetnek az ügy-
védek, Számuk: 71, utánuk a sorrend a következő:
főhivatalnok 68, orvos 28, egyetemi tanár 26,
gyógyszerész 11, mérnök 7, közjegyző 4, lapszer-
kesztő 3, országgyűlési képviselő 2.

A főhivatalnokok között szerepel egy nyugal-
mazott és egy tényleges miniszterelnök, 5 minisz-
ter, 6 államtitkár, 7 miniszteri tanácsos, 6 kuriai
bíró, 3 közigazgatási bíró, 2 táblabíró, 1 törvény-
széki bíró, 1 főügyész, 2 nyugalmazott főpolgár-
mester, 1 tényleges polgármester, 2 nyugalmazott
tanácselnök és 5 iskolaigazgató.

A színházvilágot 1 orfeumtulajdonos, 2 szin-
házigazgató és 1 operaénekes képviseli. Az előbbi
három meglehetősen elől, az operaénekes meglehe-
tösen hátul. A művészetnek egyetlen képviselője
egy akadémiai szobrász. A különböző hivatást be-
töltők közül említésre méltóbb, hogy egyházi rész-
ről mindössze egy plébános van benn a névjegyzék-
ben, s hogy gazdag magánzó, aki ebben a minőségé-
ben virilis, szintén csak egyetlen példány akad eb-
ben a nagy Budapestben.

Változatosabb képet mutatnak a többi foglal-
kozási ágak. Legelső helyen állanak a háztulajdo-
nosok. Nem kevesebb, mint 573 háziur szerepel a
listában s közülük kerül ki a főváros legtöbb adót
fizetője is, 51.381 korona 54 fillér adóval.

A pénzügyvilág, vállalkozás, gyár és nagyipar
összesen 210 adófizetőt juttat a virilisták közé a kö-
vetkező megoszlással: 72 részvénytársasági és vál-
lalatigazgató és elnök, 53 gyáros, 27 építész, 23
vezérigazgató, 10 bankigazgató, 7 vállalkozó, 5
nagyiparos, 4 nyomdatulajdonos, 3 lapkiadó, 2
könyvkiadó, 1 hírlapíró, 1 serfőző, 3 szénkereskedő,
3 fuvaros, 2 bérkocsis, 1 fürdőtulajdonos, 1 tejszar-
nokos és 1 házbérlő.

Nem panaszkodhatnak a kereskedők sem, kik
a harmadik helyen állanak 93 adófizetővel, kiknek
adója 24.552 s 1841 korona között váltakozik. A
nagykereskedők száma azonban már csak 22.

Hogy mi mindennek nem utolsó dolog lenni
Budapesten, szolgáljon bizonysgul az, hogy van
még a virilisek között fiakkeres, pálinkamérő, for-
rástulajdonos, hentes (3), ácsmester, asztalos, sza-
bó (3), mézeskalácsos, pék, bádogos, cukrász, sors-
jegyárus, trafikos, kőfaragó, bizományos, ügynök,
szállító stb.

A rengeteg kávéház és vendéglőnek mindössz-
sze 10 hely jutott a virilisek között, 5 a kávéosoknak
és 5 a vendéglősöknek, a kisebb létszámú szállodá-
sok azonban már 6 helyet tudtak maguknak bizto-
sítani. Olyan, ki be merté vallni, hogy kizárólag a
tőkéből él, csak kettő akadt közel egy millió em-
ber közül, ami alighanem amellet bizonyít, hogy
kevés itt, az ország szívében a heverő tőke.

A lista általában demokratikus jellegű. A fel-
ső tizezer igen gyenge képviselőre jut benne. A
vérbeli mágnások közül csupán 5 vegyül a parve-
nük közé: négy gróf és egy báró. A bárók száma
egyébként 9, lipótvárosi. Lovagokban sincs hiány,
négyen virilisek. Azok száma pedig, akik sulyt he-
lyeznek arra, hogy a nevük elé nemesi előnevük
odabiggyesztessék: 35.

Ha még megjegyezzük azt, hogy az 1200 viri-
lis összádája körülbelül hatodfél millióra rug, még
mindig meglehet állapítani, hogy Budapest
virilisei tekintélyes összeggel öregbítik az állam-
kassza tartalmát.